

ผลของโปรแกรมการให้ความรู้ต่อความรู้ในการดูแลผู้ป่วยและกลุ่มเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือด ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในชุมชนคูบางหลวง จังหวัดปทุมธานี

เพ็ญจันทร์ แสนประสาน วรณิข พัวไพโรจน์ กนกพร แจ่มสมบุรณ์ ลัดดาวัลย์ เตชางกูร

บทคัดย่อ

ปัจจุบันจากแนวโน้มการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือดที่เพิ่มขึ้นในประเทศ เป็นปัญหาสำคัญที่ต้องป้องกันอย่างเร่งด่วน จำเป็นต้องหามาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพประชาชนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง เช่นเบาหวานและความดันโลหิตสูงซึ่งมีจำนวนมาก ซึ่งการแก้ไขนั้นจะเกิดขึ้นอย่างได้ผลนั้น ต้องมาองค์การชุมชนและประชาชน ตระหนักถึงปัญหา และให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาความร่วมมือ

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียว (Quasi experimental research : Single group pretest – posttest design) มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของโปรแกรมสร้างความรู้ของอาสาสมัครสาธารณสุขในการป้องกันและส่งเสริมการดูแลของผู้ป่วยและกลุ่มเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือด ประชากรที่ศึกษาคือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลคูบางหลวง อำเภอ ลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตและติดตามประเมินผล นำข้อมูลก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Paired t-test

ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากเข้ารับโปรแกรมการสร้างความรู้ กลุ่มทดลองมีความรู้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) และการรับรู้ในความสามารถตนเองเพิ่มขึ้นทุกกลุ่มโรค รวมทั้งมีทักษะการประเมินอาการเบื้องต้นและการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานดีขึ้น โดยสรุป โปรแกรมการสร้างความรู้ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยและกลุ่มเสี่ยงโรคหัวใจที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสม ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้นจากเดิมจึงสามารถนำไปขยายผลและประยุกต์ใช้ กับกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในชุมชนอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายกันต่อไป

Abstract

Cardiovascular disease(CVD) is currently becoming vital to all groups and both genders. It is an important issue which needs prevention and requires proper measures to control and protect people from being CVD. The holistic approach, including the community-based approach, the public participation concept and people awareness are considered to be useful and effective for the sustainability of CVD implementation program by empowering organizations at the community level for CVD control and prevention.

This study was conducted using the quasi-experimental model and aimed at effective outcomes of a power-building program for CVD control and prevention. 50 village health volunteers at Coobaong long primary care unit in lardloomkeaw district, patoomtanee Province, were purposively selected in this study. The result is village health volunteers at Coobaong long primary care unit in lardloomkeaw who was joint this

programe can improve knowledge from. To significant t-test, we can used this program to the other village health volunteers in another community.

อบต. จึงเป็นความร่วมมือภายในท้องถิ่นที่สามารถติดตามดูแลช่วยเหลือ ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจ และกลุ่มเสี่ยงจากปัจจัยต่างๆ เช่น เบาหวาน ความดัน ภาวะน้ำหนักเกิน โรคอ้วน และอื่นๆ ให้มีปัจจัยเสี่ยง และภาวะแทรกซ้อนลดลง ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีสุขภาพดี จากการมีส่วนร่วมเป็นอย่างดีจากภาคส่วนต่างๆ

ผู้วิจัยจึงได้ใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยจัดทำโปรแกรมการให้ความรู้ขึ้นจากกระบวนการมีส่วนร่วมและใช้เทคนิคกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพื่อสร้างพลังและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของชุมชนผสมผสานกับกลยุทธ์การส่งเสริมสุขภาพ 3 ประการ คือ การขึ้นด้านสุขภาพ การเพิ่มความสามารถ และการใกล้เคียงเพื่อให้เกิดกระบวนการส่งเสริมสุขภาพโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการประเมินภาวะสุขภาพและดูแลสุขภาพผู้ป่วยและกลุ่มเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือดแก่อาสาสมัคร